

Kontakt:

Šimon Rákosník
Grayling Czech Republic
+420 775 558 279
simon.rakosnik@grayling.com

VISA EUROPE | TISKOVÁ ZPRÁVA

Visa Europe: Elektronické transakce pomáhají bojovat s šedou ekonomikou

Praha, 21. září 2011 – Objem šedé ekonomiky v poměru k hrubému domácímu produktu činí v tuzemsku 17 %, tedy přes 500 miliard korun. Česká republika má v tomto ohledu nejlepší výsledky ze členských států Evropské unie z východní Evropy, ale stále zaostává za zeměmi západní Evropy. Celkový objem šedé ekonomiky v Evropě se odhaduje na 2 biliony euro. Ve snižování jejích projevů výrazně pomáhá rozvinutý trh elektronických plateb. Vyplývá to ze studie „*The Shadow Economy in Europe, 2010*“, kterou uskutečnila asociace Visa Europe ve spolupráci se společností A.T. Kearney a profesorem Friedrichem Schneiderem, Ph.D., vedoucím katedry ekonomie na Univerzitě Johannese Keplera v rakouském Linzi.

Dle studie se objem šedé ekonomiky k hrubému domácímu produktu v jednotlivých státech Evropy pohybuje od 8 % ve Švýcarsku a Rakousku až po 33 % v Bulharsku. To činí průměr ve výši 20 % v rámci celé Evropské unie. Situace v České republice je o něco příznivější, jelikož je tento poměr na úrovni 17 %. Stále se však jedná o bezmála 23 milionů euro.

„Pokud srovnáme situaci v různých zemích, opatření snižující šedou ekonomiku jsou většinou namířeny hlavně proti „práci na černo“. Podstatně vyššího účinku však lze dosáhnout tím, že se budeme soustředit na řádnou registraci plateb u obchodníků,“ říká **Jiří Steif**, viceprezident společnosti A.T. Kearney a dodává: *„Ke změně chování Čechů může přispět na jedné straně pohodlnost elektronických plateb a na straně druhé zvýšené povědomí o tomto problému mezi veřejností. Jedná se přitom hlavně o „nevědomé účastníky“ šedé ekonomiky, kteří z toho, že firmy nedostatečně registrují platby, nemají žádný prospěch.“*

Samotná studie odhaluje odvětví, ve kterých nejvíce bují **typické projevy** šedé ekonomiky. Mezi ně nejčastěji patří existence několika pracovních poměrů zároveň, práce bez platné pracovní smlouvy nebo vyplácení v hotovosti bez vystaveného dokladu. **Nejvíce problematické** sektory jsou doprava, pohostinství, ubytovací služby, stavebnictví a služby. Z konkrétních pracovních činností to jsou malířství pokojů, hlídání dětí, soukromé vyučování a zdravotnické služby a dokonce i příprava webových stránek.

Jedním z hlavních důvodů je, že se v těchto odvětvích více platí prostřednictvím hotovosti. Ta tak výrazně přispívá k projevům šedé ekonomiky, jelikož o uskutečněných anonymních platbách nejsou následně žádné doklady. Lékem může být podpora elektronických plateb v nejproblematičtějších oblastech. Ze studie vyplývá, že právě moderní způsoby placení může institucím a vládám výrazně pomoci problém šedé ekonomiky řešit. *„Podporou elektronických plateb a každoročním zvyšováním jejich počtu o 10 % lze velmi jednoduše a účinně v horizontu 4 let snížit objem šedé ekonomiky o 4 – 6 %,“* říká **Miloslav Kozler**, regionální manažer asociace Visa Europe pro Českou republiku.

Detailní analýza v rámci studie „*The Shadow Economy in Europe, 2010*“ navíc odhalila, že země s vyšším počtem elektronických transakcí mají nižší objemy šedé ekonomiky. To se ukazuje i v České republice, která má nižší objem šedé ekonomiky, než je průměr Evropské unie. Průměrným počet

elektronických transakcí na Čecha za rok je 105. „Dobrým výsledkům České republiky přispívá i rozvinutý trh platebních karet. Používání platebních karet již dávno není výhradně doménou mladých lidí, ale elektronické platby a platební karty zcela běžně používají lidé ze starších generací,“ vysvětluje **Kozler**.

Státy s nejbujnější šedou ekonomikou jako Bulharsko a Rumunsko mají průměrný počet transakcí ve výši pouhých 9, respektive 13 na obyvatele za rok. Na opačném pólu žebříčku boje s šedou ekonomikou je Rakousko, kde každý občan za rok průměrně uskuteční 265 elektronických plateb.

Největším počtem průměrného počtu transakcí na občana za rok je Finsko s 333 transakcemi, Švédsko s 308 a Nizozemí, kde každý občan zaplatí celkem 304 krát.

###

O asociaci Visa Europe

V Evropě je v současné době vydáno více než 430 milionů debetních, kreditních a komerčních karet Visa. Za uplynulých dvanáct měsíců (k březnu 2011) bylo prostřednictvím těchto karet nakoupeno zboží a vybrána hotovost v celkovém objemu přes 1,6 bilionu euro a 12,5 procent všech spotřebitelských výdajů u obchodníků v rámci Evropy je hrazeno prostřednictvím karet Visa, z toho přes 70 procent debetními kartami Visa.

Visa Europe je členská asociace vlastněná a provozovaná více než čtyřmi tisícovkami evropských členských bank. Asociace byla založena v červenci 2004. V říjnu 2007 se stala Visa Europe nezávislou na nové organizaci Visa Inc s exkluzivní, nezrušitelnou a trvalou licencí na provoz v rámci Evropy.

Jakožto specializovaný evropský platební systém dokáže asociace rychle a pružně reagovat na konkrétní požadavky evropských bank a jejich klientů – držitelů karet i obchodníků. Zároveň efektivně pomáhá naplňovat cíl Evropské komise vytvořit skutečný vnitřní trh pro platby. Visa je jedním z nejrozšířenějších platebních systémů světa. Visa/PLUS je jednou z největších světových sítí bankomatů nabízející přístup k místní měně ve více než 200 zemích světa.

Více informací najdete na www.visaeurope.com.

Friedrich Schneider, Ph.D.

Dr. Schneider je jedním z předních odborníků na problematiku oblasti šedé ekonomiky. Na toto téma publikoval řadu článků a knih. Je profesorem ekonomie a ředitelem katedry ekonomie na Univerzitě Johannese Keplera v rakouském Linzi.

A.T. Kearney

A. T. Kearney je globální konzultační společnost, jež svým klientům pomáhá získat dlouhodobé výsledky kombinací strategického pohledu a spolupráce. Společnost byla založena v roce 1926 a původně poskytovala ředitelům firem poradenské služby v oblasti řízení.

Dnes společnost poskytuje své služby největším klientům ve všech hlavních odvětvích, přičemž se hlavně zaměřuje na karty a elektronické platby. Své pobočky má v 35 zemích světa, z toho 24 v Evropě.